

ЎРТОҚ Н. С. ХРУЩЕВНИНГ ҚИММАТЛИ МАСЛАҲАТЛАРИ РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИНИ ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ИЛҲОМЛАНТИРМОҚДА

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ

КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЎЗБЕКСКОЙ ССР

43-йил чикиши
№ 265 (12.014)

Якшанба, 12 ноябрь 1961 йил

Баҳоси 2 тийин.

Ҳозир Ўзбекистон, Тожикистон, Туркменистон, Қирғизистон, Қозоғистон, Озарбайжон ва Арманистон республикаларининг пахтакор районлари олдида икки вазифа — асосий экин бўлган пахтадан юқори ҳосил олишга эришиш ва яхши ривожланган чорвачиликка эга бўлиш вазифаси турибди.

Н. С. ХРУЩЕВ.

СУРАТДА: Ўртоқ Н. С. Хрущевнинг Самарқандда кутиб олинishi.

А. Палехов ва Г. Пун фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯШНАЁТГАН ЯНГИ ЕРЛАРДА

Ўртоқ Н. С. ХРУЩЕВНИНГ Ўзбекистонда бўлиши

Ўрта Осиё республикалари, Озарбайжон ССР ва Қозоғистон жанубий областларининг қишлоқ хўжалик ходимлари кенгашида қатнашмоқ учун Ўзбекистонга келган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Ўртоқ Н. С. Хрущев Зарафшон воҳаси ва Мирзақўла бўйлаб сафар қилди.

Н. С. Хрущев тушган поезд 11 ноябрь эрта билан Тошкентдан Самарқандга келди. Ўрта Осиёнинг энг қадимий шаҳри, Совет ҳокимияти йилларида йirik индустриал марказга, олий ўқув юртли ва илмий тадқиқот институтлари шаҳрига айлانган Самарқанд азия меҳмони самимий кутиб олди.

Самарқанднинг ўн минглаб меҳнаткашлари, област колхоз ва совхозларининг вакиллари Ўртоқ Н. С. Хрущевни кутишга келди. Бу учрашув улар учун айниқсан қувончли бўлди. Самарқанд областининг пахтакорлари худди кеча йиллик план ҳисобига «оқ олтин»нинг сўнгги тоналариини тайёрлаш пунктларига топширдилар. Самарқанд областининг бир гуруҳи давондор кишилари Ўртоқ Н. С. Хрущевга неон-туз билан мева татадилар. Н. С. Хрущев самарқандликларга иштирокчилари учун самимий ташаккур билдирди.

Шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари билан танишиб, Самарқанднинг тарихий ёдгорликларини ўзбек халқи қадимий малайياتининг аjoyиб бойликларини кўздан кечиришдан кейин Ўртоқ Н. С. Хрущев област партия ва совет ходимлари билан суҳбатлашди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, республика Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов қатнашдилар.

Самарқанд област партия комитетининг биринчи секретари О. Махмудов Ўртоқ Н. С. Хрущевга област колхозчилари ва совхоз ишчиларининг рапортини топширди. Рапорда пахта тайёрлаш планининг ўтган йилдаги нисбатан 46 кун олдин баъарланганлиги айтилди. Ватанга қарийб 375 минг тонна «оқ олтин» берилди. КПСС XXII съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган самарқандлик пахтакорлар олдин мажбурийятини тўла ва ошариб бажариш учун зўр ғайрат билан курашмоқдалар.

Област дала меҳнаткашлари пахтачилигини комплекс механизациялашнинг тезроқ амалга ошириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Пахтакор районидagi «Коммунизм» колхозининг тажрибаси пахтакорларнинг меҳнат унумдорлигини

ошириш резервлари нақадар катта эканлигини далолат беради. Бу хўжаликда ҳозирнинг ўзидa ҳосилнинг деярли 80-проценти машиналар билан терилмоқда. Бу йил терилган пахтани қоп-қанор-сиз ташиндик тежамли усулини кенг қўлланиш учун асос солинди.

Ўртоқ Н. С. Хрущев Самарқанд области қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини пахта тайёрлаш йиллик планининг бажарилганлиги билан самимий табриқлади. Ўртоқ Н. С. Хрущев бу йил ҳар гектардан 21 центнердан пахта олинганлигини билди, бу билан чекланб қолш мумкин эмаслигини, коммунистик жамият қуриб манфаатлари ишлаб чиқариш даражасини тобора оширишни талаб қилаётганлигини таъкидлади. Шу етти йилликда пахтанинг ҳар гектардан олинганлиги ўртача ҳисобдорлигини барча колхоз ва совхозларда энг камда 25 центнерга етказиш талаб қилинади.

Ўртоқ Н. С. Хрущев республика пахтакорлари билан биргаликда Самарқанддан Жиззахга йўл олди. Тоғлар орасидан ўтадиган йўл тўсатдан ялангликка чиқади. Ёйроқчаўл яқинлашиб қолди. Сувеизликдан қўл-бизбонга айлانган унумдор катта ер массивлари асрлар бўйи фойдаланилмасдан қайраб ётар эди. Туркистонда Совет ҳокимияти ўрнатилгандан кейинги бу қўлабда қаёт бошланди.

Лениннинг машҳур декретига мувофиқ, халқнинг хоҳиши-иродаси билан, оғир граждaнлар руҳини яилларидa бу ерларга ҳужум бошланди эди. 1956 йилда КПСС Марказий Комитети «Пахта етиштиришни қўлайтириш мақсадида Ўзбекистон ССР ва Қозоғистон ССР да Мирзақўлнинг қўриқ ерларини суғориш ва ўзлаштириш тўғрисида» қарор қабул қилганларидан кейин бу ўлкага ўзгаришлар айлари айниқса кенг қўлабда азия олдириб юборилди.

Қардош республикалар халқларининг биргаликдаги куч-ғайрат билан беш йил ичида 70 минг гектардан ортиқ ер ўзлаштирилди ва ҳозирги кунда бoғ бўстонга айлантирилди. Қилганга ҳисобларга кўра, Мирзақўлда суғориладиган ерлар майдонини 1 миллион 100 минг гектарга етказиш мумкин.

Жуда хилма-хил техникадан қўлланиш, яхшилаш фойдаланиш, қурилишнинг индустриал метoллари кенг қўлланиш — янги ерлардаги ирригация ишларининг алоҳида хусусиятлари ана шулардир.

Ўртоқ Н. С. Хрущев Жиззахга келди. Жиззах эъдиликда қўриқ ерларини ўзлаштирувларининг йirik қурилиш индустрияси маркази бўлиб қолган.

Машиналар Мирзақўлнинг тобора ичкарисига кириб боради. Мирзақўлнинг ўз хусни бор. Одам

нинг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, республика Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Г. А. Габриелъяни қатнашдилар.

«Главгидрогострой» бошлиғи А. А. Саркисов ирригация иш-шоотлари, саноат ва коммунал корхоналари, уй-жойлар, мактаб ва маданий-маиший муассасалар қурилиши қандай бoраётганлиги тўғрисида гапириб берди. Сўнгра 6-совхоз ва «Фарход» совхозининг директорлари У. Юсупов ва К. Вотиоров янги ерларни ўзлаштиришнинг дастлабки натижаларини тўғрисида гапириб бердилар.

6-совхозни таъкидлаб эйтиш учун қилинган ҳаракатлар бу хўжалик фаолиятининг биринчи йилида қурилиш давомида қопланганлиги тўғрисидаги хабар қувонч билан кутиб олинди. Шунинг характерли янги совхозларда деярли ҳамма ходимлар обод уй-жойлар билан таъминланган. Қўриқ ерларни ўзлаштирувлар учун икки қаватли уй-жойларни индустриал методлар билан қуриш кенг қўлабда бошлаб юборилди.

Суҳбат давомида Ўртоқ Н. С. Хрущев қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришга доир бир қанча масалаларга ўхталиб ўтди. Пахтачилиги билан чорвачилигини тўғр қўшиб олиб бoриш мақсадида ҳар хўжаликда ердан энг самарали фoдаланишининг муҳим эканлиги таъкидланди.

Н. С. Хрущев гўзани квадрат-улаб жoйлаштиришнинг схемаларини ҳар томонлама ўйлаб танлаш зарурлигига эътиборни жалб этди.

Колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг меҳнатини тўғр ташкил қилиш, ишчи кучларини бутун йил давомида бир меҳрда иш билан банд қилишга имкон берадиган ишлаб чиқариш шарoитини яхшилашга кeтириш масаласи биринчи даражада аҳамиятга эга. Қишлоқ хўжалик мутахассисларининг илгор тажрибаси яхши билишлари ва доим ўрганиб бoришлари тўғрисида жиддий ғамхўрлик қилиш керак.

Асрлар бўйи бўш ётган ерларда катта ўзгаришлар бўй берилди. Мирзақўлни ўзлаштириш ҳақидаги орзу-умидлар рўёбга чиқди.

Ўртоқ Н. С. Хрущев янги ерларни ўзлаштирувларга янги-дан-янги муваффақиятлар тилади.

Н. АБРАМОВ, А. ДЕНИСОВИЧ, Г. ЛИПШИЦ, Е. МАГОРОВ.
(ТАСС — ЎзТАГ махсус мухбирлари).

„Яхши кийимга яхши овқат ярашади“

КОЛХОЗИМИН АЪЗОЛАРИ КПССНИНГ ТАРХИЙ XXII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИНГ ТЎҲ КЎТАРИНИ РЎҲ БИЛАН ЎРГАНИМОҚДАЛАР. КОММУНИЗМ ҚУРИШНИНГ ЁРҚИН ЙЎЛАРИ КОНКРЕТ ҚЎРСАТИБ БЕРИЛГАН БУ УЛГЎВОР ҲЎЖАЯТ КОЛХОЗЧИЛАРИМИЗНИ ҲАМ ЯНГИ МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИГА ОЛАНТИРМОҚДА. ШУ КУНЛАРДА КОЛХОЗЧИЛАРИМИЗ ҲАР ҚАЧОНГИДАН ҲАМ АСТОЙДИЛ ИШЛАМОҚДАЛАР, МАҲСУЛОТИНИ МЎЛ-КЎЛ ЕТИШТИРИШ, КОЛХОЗНИ ТАШКИЛИЙ ҲЎЖАЛИК ТОМОНДАН ТОБОРА МУСТАҚАМЛАШ УЧУН ТИНМAY КУРАШМОҚДАЛАР.

Бирлик, аҳиллик, астойдил меҳнат жуда яхши натижалар бермоқда, етти йилликнинг учинчи йили ҳар йилдагидан ҳам муваффақият-ди яқунламоқда. Ҳўжалик планлари ва мажбуриятлар бирин-кетин бажарилапти. Колхозимиз пахта тайёрлаш йиллик планини Улуг-Октябрь, махсуслигини мўл-қўл юлтиришнинг 44 йиллиги арафасида бажарди. Биз ҳозиргача давлатга 6500 тоннага яқин «оқ олтин» сотдик. Ҳар гектар ердан 29 центнердан кўпроқ ҳосил йиғиб-териб олдик.

Далаларимизда йиғиштириб олинмаган ҳосил анчагина бор. Биз давлатга яна камда 600 тонна пахта тоширишга қарор бердик. Пахта йиғим-терими қиз-қин давом эттирилмоқда. Шу билан бирга 1962 йилги мўл ҳосил учун ҳам пахта ҳозирлик қилинмоқда.

Ҳўжалигимизнинг асосий тармоғи пахтачиликдир. Ўзбек халқининг миллий ифтихори, бошқа қардош халқлар олдидаги интернаци-

сулотлари сотмоқда. Биз ҳозиргача давлатга 320 тонна гўшт, 97 минг дона тухум, 13 минг дона қорақўла тери сотиб, бу соҳадаги планларини анча ошириб адо этдик. Чорвачиликни ривожлантириш планини 108 процент бажардик. Колхозимизда қорақўла кўйлар сон-и 43 минг бошга етди.

Ҳўзир барча хўжаликлар олдида ҳайдаладиган ернинг ҳар юз гектари ҳисобига 75 центнерда, қолган ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 16 центнердан гўшт етиштирилишига яқин йилларда эришиш вазифаси турибди. Биз етти йилликнинг охиригача пахта ҳосилдорлигини гектарига камда 35 центнерга етказиш, шу билан бирга ҳайдаладиган ернинг ҳар юз гектари ҳисобига 75 центнердан гўшт етиштириш учун барча тадбирларни кўрмоқдамиз.

Колхозчиларимизнинг моддий фаровонлиги ошмоқда, маданий даражаси тобора кўтарилмоқда. Улар ўз пешона терлари билан топан даромадлари ҳисобига яхши кийинилган, лаззатли овқат-ланадиган, маданий дам оладиган бўлиб қолдилар. Бу — партия ва ҳўкуматимиз таххўрлиги натижаси. Ленинча миллий сисбат татанасидир. Биз бундан беҳад миннатдорсиз. Биз бундан буён янада яхшироқ яшаш учун қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳасини баббаравар ривожлантириш йилида куч-қувватимизни аямаймиз.

Т. САЛИМОВ.

Ғиждуов районидagi Энгельс номи колхоз раиси.

СУРХОНДАРЕДА БИРИНЧИ БУЛИБ

Сариосб район пахтакорлари давлатга пахта сотиш йиллик планини бажаришга қўриқда Ватанга рапорт бердилар. Район меҳнаткашлари мамлакатга 44 минг тонна, яъни ўтган йил шу вақтдагига нисбатан 8,5 минг тонна кўпроқ биринчи сорт пахта етказиб бердилар. Ҳар гектардан олинган ўртача ҳосил 30,7 центнерни ташкил этди. Ленин номи, «Ленинград» ва Сталин номи колхозларининг аъзолари ҳар гектардан 32-36 центнердан «оқ олтин» териб олиб, рекорд қўйдилар.

Мўл ҳосилини териб олишда механизаторлар яхши меҳнат қилдилар. Улар 3186 тонна пахта тердилар. Меҳнат қўйдоғиларидан Ҳақият Ражабова, Қўнияз Тошбоева, Сафар Ташаев, Асад Ёдоров мавсум нормаларини икки-уч баравар ошириб бажардилар. Пахтани қоп-қанорсиз ташини тошириш деярли икки баравар ошириб бажарилиди.

Район меҳнаткашлари мамлакатга яна 2.600 тонна пахта топшириш мажбуриятини олдилар. (ЎзТАГ).

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

Етти йиллик план топшириқларини мўддатидан илгари бажариш учун курашадиган Илтифат райони пахтакорлари мажбуриятларини бажардилар.

Янгиариқликлар давлат обмoрига 43000 тонна пахта топширдилар. Район бўйича 14220 ГЕКТАР ЕРНИНГ ҲАР ГЕКТАРИДАН 30,24 ЦЕНТНЕРДАН ҲОСИЛ ИНИБИ-ТЕРИБ ОЛИНДИ.

Район пахтакорлари оширилган мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар.

ПАХТА 4 БАРАВАР, ГЎШТ 6 БАРАВАР КЎПАИДИ

КПСС XXII съезди қарорларидан илҳомланган совхозимиз коллектив Улуг-Октябрь социалистик революциясини 44 йиллиги кўни арафасида 6 ноябрда пахта тайёрлаш давлат планининг мўддатидан илгари 100,01 процент қилдиб бажарди. Ҳосилнинг 90 процентдан кўпроғи биринчи сорта қабул қилинди.

Совхоз пахтакорлари комплекс механизациянинг жорий қилиш, ҳосили кўпроқ маинида териш ва қоп-қанорсиз ташини учун иштироб, дастлабки муваффақиятини кўлга киритдилар. Давлатга топширилган 4550 тонна пахтанинг 1650 тоннаси машинада териб олинди ва 3700 тоннадан кўпроғи қоп-қанорсиз танилдди. Совхозимиз далаларида 45 дан ортиқ терим машинаси унумли ишлади.

С. Сулаймонов, Н. Волжанин, А. Қотай, М. Эсонов, А. Бойдуллаев, Х. Қудратов ва шунга ўхшаш илгор механизаторларнинг ҳар бири 100 тоннадан ва ундан ҳам ошириб пахта терди. Густав Кодинова, Ойкумш Мустаева, Қотба Юсупова, Зайнаб Шербаева, Улбоҳор Дўсрoва, Парихон Мирзoева, Санталат Мухамедова, Эргеш Рустамов сингари меҳнатсевар термичилар хирмонга ҳозиргача 10-12 тоннадан пахта тоширишга муваффақ бўйдилар.

Еш пахтакор Мурод Тўрабoев бошлик бўлган бригада сув тан-қислигига қарамасдан, қийинчиликларни мардона енди ва янги ўзлаштирилган ернинг ҳар гектардан 31 центнердан пахта топширди.

ПРОПАГАНДИСТ ВА АГИТАТОРЛАР АМАЛИЙ ИШДА

Эш олти мингдан ортиқ агитатор Фаргона областининг шаҳар ва қишлоқларида КПСС XXII съезди материалларини меҳнаткашларга тушунтиришга киришди. Област партия комитети қишлоқ партия ташкилотларига ердан учун маълум лектор ва докдачилар юбормоқда. Сиссий маориф тўғарикала, мактабларда ва семинарларда пропагандачилар «КПСС XXII съезди — коммунизм қўрувчилар съездининг тарихий аҳамияти» темасида биринчи маъшулотларни ўтказдилар. Сиссий маориф йилари ва кабинетларида, агитпункт ва қишлоқ бурчакларида съезд материаллари юзасидан мароқли суҳбатлар ўтказилмоқда.

КПСС XXII СЪЕЗДИ МАТЕРИАЛЛАРИ ЎЗБЕК ТИЛИДА

Ўзбекистон давлат нашриёти Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихий XXII съезди материалларини кўп нусхада кeтмекет бoсамдан чиқармоқда.

Ҳўзир КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ўртоқ Н. С. Хрущевнинг «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитетининг тарихий XXII съездида хисоботи», шунингдек «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Программаси тўғрисида»ги докдачлари, Ўртоқ Ф. Р. Қoзoвнинг «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини ўстатига киритилгандан ўзгаришлар тўғрисида»ги докда-ли республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқларидagi китоб маданилари ва китобхоналарда сотилмоқда.

Яқин кунларда «КПСС Марказий Комитетининг хисоботи юзасидан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини XXII съездининг резолюцияси» ва КПСС XXII съездининг ешп вақтида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ўртоқ Н. С. Хрущевнинг сузлаган нутқи ҳам кўп нусхада алоҳида брошюра қилиб чиқарилади.

Қандай пахта топшириди?

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг, ҳосилини қоп-қанорсиз ташинининг бошини тўғрисида 1961 йил 11 ноябргача бўлган МАЪЛУМОТ

(Пахта тайёрлаш — планга нисбатан, машина терими ва ҳосилини қоп-қанорсиз ташини — мажбуриятга нисбатан процент ҳисобиди)

Областлар	Вир қула	Махсум бошидан бoри	Машина терими	Пахта топшириш	Материал
КОРАЗМ	0,85	103,96	40,78	61,06	
САМАРҚАНД	0,37	100,50	48,45	133,51	
Тошкент	0,53	91,13	52,80	106,60	
Андижон	0,51	87,62	37,45	119,75	
Қорақалпоғистон АССР	1,00	82,74	24,69	54,25	
Сурхондарё	0,38	81,72	52,05	105,06	
Бухоро	0,29	76,32	21,02	68,20	
Фаргона	0,55	73,59	10,79	83,99	

ЎРТА ОСИЕ РЕСПУБЛИКАЛАРИ, ОЗАРБАЙЖОН ССР ВА ҚОЗОҒИСТОН ЖАНУБИЙ ОБЛАСТЛАРИНИНГ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ХОДИМЛАРИ КЕНГАШИ ОЛДИДАН

БИЗНИНГ ШИОРИМИЗ

«Ташсельмаш» заводининг бош конструктори ўртоқ И. П. ПАНОВ билан суҳбат.

Биз конструкторларимиз: ўз соҳамиз бўйича маълум билим ва тажрибига эга. Лекин шу билан тажриба билан чекланиш нисра ҳам ўзимизга эи қўрмаймиз. Илгир ишчилар, колхозчи-механизаторлар тажрибасини син-чиқлаб ўрганиб бормиз. Корхонамиз чиқараётган терим машиналари ил сайин такомиллаштиб боришда уларнинг ҳиссаси катта.

Заводимиз ишлаб чиқараётган «ХВС-1.2» машинаси пахтакорларга ёқиб қолди. Ўтган йили машинада 400 минг тоннага яқин пахта терилган эди. Пулат от ча-вандозлари бу йил мамида 800 минг тонна «оқ олтин»ни машина билан теришга аҳд қилиб, мардо-

навор меҳнат қилляптилар. Табиий-ки, пахта етиштириш кўпайтирилди. Республикада олиндиған йили пахта ҳосили етти йиллик охирига бориб 4 миллион, 20 йил ичида 7 миллион тоннага етказилди. Қардош республика пахтакорлари ҳам пахта етиштириш кўпайтириб борадилар. Демак, машина билан пахта териш ҳам авж олади. Бу — терим агрегатларини кўпалаб ишлаб чиқариш, уларнинг сифатини яхшилаш, ишчи қисмларини муттасил равишда такомиллаштириб бориш керак демакдир.

Машиналарини пахтакор деҳқон-га манзур қила олган заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари, конструкторлар КПСС XXII съезди қарорларидан руҳланиб, ўз ишларини қайта ташкил этиштиради, пахтакорлар учун кўп-лаб сифатли терим машиналарини ишлаб чиқариш учун курашляптилар. Бу йил «ХВС-1.2» терим машинасида 5000 та тайёрланди. 1962 йилда эса, бўлиб машиналар 8000 та ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. Шу тарада терим машинаси чиқариш ортавереди.

Ҳа, гал терим машиналарини кўпалаб ишлаб чиқаришдагина эмас, балки унинг сифати устида ҳам боряпти. Корхонамиз конструкторлари пахтакорлар меҳнатини енгиллатишга астойдил бел боғлаганлар. Қўлланган мақсад бери аўр бериб иттидиш қувончи натижага беришти. «ХВС-1.2» машинаси базисда кўпалаб янги агрегатлар вужудга келтирилмоқда.

Ташсельмаш-конструктор л а р Ўзбекистон ССР Фанлар академияси коллективини билан ҳамкорликда янги терим агрегати яратди.

Янги машинани «АНТХ-1.2» деб номладил. Бу машина пахта-ни тоза териши билан бошқалардан фарқ қилади. Ҳозир бундай машиналардан бир нечаси синаб кўриляпти. Дастлабки натижага чакки эмас.

Ташсельмаш-конструктор л а р Ўзбекистон ССР Фанлар академияси коллективини билан ҳамкорликда янги терим агрегати яратди.

Янги машинани «АНТХ-1.2» деб номладил. Бу машина пахта-ни тоза териши билан бошқалардан фарқ қилади. Ҳозир бундай машиналардан бир нечаси синаб кўриляпти. Дастлабки натижага чакки эмас.

Ташсельмаш-конструктор л а р Ўзбекистон ССР Фанлар академияси коллективини билан ҳамкорликда янги терим агрегати яратди.

Янги машинани «АНТХ-1.2» деб номладил. Бу машина пахта-ни тоза териши билан бошқалардан фарқ қилади. Ҳозир бундай машиналардан бир нечаси синаб кўриляпти. Дастлабки натижага чакки эмас.

Ташсельмаш-конструктор л а р Ўзбекистон ССР Фанлар академияси коллективини билан ҳамкорликда янги терим агрегати яратди.

Янги машинани «АНТХ-1.2» деб номладил. Бу машина пахта-ни тоза териши билан бошқалардан фарқ қилади. Ҳозир бундай машиналардан бир нечаси синаб кўриляпти. Дастлабки натижага чакки эмас.

Ташсельмаш-конструктор л а р Ўзбекистон ССР Фанлар академияси коллективини билан ҳамкорликда янги терим агрегати яратди.

Янги машинани «АНТХ-1.2» деб номладил. Бу машина пахта-ни тоза териши билан бошқалардан фарқ қилади. Ҳозир бундай машиналардан бир нечаси синаб кўриляпти. Дастлабки натижага чакки эмас.

Ташсельмаш-конструктор л а р Ўзбекистон ССР Фанлар академияси коллективини билан ҳамкорликда янги терим агрегати яратди.

Янги машинани «АНТХ-1.2» деб номладил. Бу машина пахта-ни тоза териши билан бошқалардан фарқ қилади. Ҳозир бундай машиналардан бир нечаси синаб кўриляпти. Дастлабки натижага чакки эмас.

Ташсельмаш-конструктор л а р Ўзбекистон ССР Фанлар академияси коллективини билан ҳамкорликда янги терим агрегати яратди.

Янги машинани «АНТХ-1.2» деб номладил. Бу машина пахта-ни тоза териши билан бошқалардан фарқ қилади. Ҳозир бундай машиналардан бир нечаси синаб кўриляпти. Дастлабки натижага чакки эмас.

Ташсельмаш-конструктор л а р Ўзбекистон ССР Фанлар академияси коллективини билан ҳамкорликда янги терим агрегати яратди.

Янги машинани «АНТХ-1.2» деб номладил. Бу машина пахта-ни тоза териши билан бошқалардан фарқ қилади. Ҳозир бундай машиналардан бир нечаси синаб кўриляпти. Дастлабки натижага чакки эмас.

ИЛҲОМ БУЛОҒИ

Исоният 17 октябрдан 31 октябргача бошланг кетирган улут-серави, серфаиз кўнлар камдан-кам бўлади. Жонажон партиямизнинг йигирма иккинчи съезди ишлаб турган куллари ёшу-кекса, эркак-аёл — ҳар бир кишининг жоп қулоғи Москвада бўлди. Кремлиннинг Съездлар саройи минбирдан айрилган сўзларини шимирғудай бўлиб эшитдик ва ўқидик.

Съезд ҳужжатлари келажакка бўлган улут, ишончимизни яна ҳам ошариш билан бирга байратимизга байрат қўшиб юборди. Съезд очилган кундан бошлаб, ҳар сменда пиландан ташқари бир неча юзтадан трактор поршени ишлаб чиқарди. Ўн ойлик планин съезд очилиш арасидада бажарган коллективизмнинг ой охиригача «ДТ-54» тракторидан 25 минг-тагига етдиған эҳтиёт қисм ишлаб чиқарди.

Коллективизмнинг ҳиммати катта. Завод бўйича йиллик планин 15 декабрда байириш учун ҳамма пех ва учесткаларда социалистик мусобақа лаж олиб кетган. Бизнинг брига-дамиз эса йиллик планин 20 ноябрда байиришти.

Олган мабруриятларимизни муваффақият билан бериш ва шу йўл билан КПСС XXII съезди белгилаб берган улкан вазифаларини байиришга муносиб ҳис-са қўлиш учун ҳамма иш процессларини механизациялашга жуда катта аҳамият бермоқда-миз.

Съезда Нинита Сергеевич Хрущев қилган докладлар, съезд қабул қилган ҳужжатлар ҳар бир меҳнаткашта коммунизм қурилишини тезлаштириш учун курашда ялҳом бўлуғи бўлиб хизмат қилади.

Х. НОСИРОВ, Самарқанддаги «Иррасий дингатель» заводи қуёв цехининг коммунист меҳ-нат бритадаси бошлиғи.

ХИРМОНГА БАРАКА

КПСС XXII съезди коммунизмнинг мухташам биносини бўиёда келтириш режаларини тузди экан, Ватанимизда пахта-чиликни тағин ҳам юксалти-риш, унинг ҳамма ишларини комплекс механизациялаш ва-зифасини қўйди. Бизнинг кол-лективимиз зиммасига янги ер-ларни ўлаштириш ва экин су-гурини механизациялаш учун керакли машиналар ишлаб чи-қариш юклатилган.

Бу йил заводимиз дарвозаси-дан «МПБ» маркис эилган оригинал машина чиқиб, пахта даласига йўл олди. У жуёк бо-шига келтирилдида, биқинига жойлаб қўйилган полнетилен-дан ясалган қомпоқ трубулар ёйла бошланди. Трубаини узунлиги 1000 метр. У ўқариқ хизматини бажаради. Бу сун-ий ўқариқдан ҳар эгатта бел-гиланган микдорда сув тарала бошлады. Ўзга қатор оралари бир текис қониб сув чыди.

Унинг ишшини диққат билан кузатиб турган комиссия ато-лари хечрасида қувонч аломат-лари пайдо бўлди. Машина си-новдан муваффақиятли ўтди.

Бу машинадан бир нухсаси Бутунитиёфқоқ халқ хўжалиғи итқулари виставкасига юборил-ди. Келас йилдан бошлаб пах-такорларимиз ана шундай ма-шиналардан ола бошлайдилар.

Бундан ташқари коллектив-имиз пахта экиладиган ерларни тайёрлаш, янги ўлаштирилди-ган ерларни текислаш учун ке-ракли машина ва механизмлар, қуриқ ерлардаги янги майдон-ларни текширишда қўлланила-диган автобензодистериналар ва бошқа маҳсулотларини ишлаб чиқармоқда.

Коллективимизнинг янги — пахтакорларнинг жонига ора кириш, уларнинг оғирлиғи енгил қилиш, хирмонига барака кир-тиш, ҳосилини арзон қилишдир.

З. ГОЛЬДИНЕР, «Анжисельмаш» заводи-нинг директори.

«Ўзбексельмаш» заводи кол-лективини ишлаб чиқараётган «СТВХ-4» маркали ҳар бир у-га белгиланган микдорда чигит экидиган селка пахтакорларим-изга жуда манзур бўлган. Сиз кўриб турган азаматлар ўзлари тайёрлаган ажойиб ма-шинадан нақадар зақ ола-ётганликларини пайқаш қийин эмас. Суратда (чапдан ўнгга): электр пайвандчи И. Исмомлов, прессинг А. Юсупов, старший мастер П. Акимов, бўёқчи А. Мусав, слесарлардан А. Екубо-нов ва И. Қўчқоров ўртоқ-лар.

И. Глауберзон фотоси.

ПАХТАЧИЛИК УЧУН ЯНГИ МАШИНАЛАР

Пахтакор де-ганда энди кўз олдимизга бир кўли билан омон дастаси, бир кўли билан дамчин ушлаб шудор қилаётган, қора терга тушиб четмон чапётган, бе-ли майишпа пахта тараётган, кўли тилиниб қўсақ чувиётган киши келмайдми. Ҳозирги пахтакор, ав-вало, машинанинг командиридир. Ер ҳайдайдиган ҳам, чигит экиб, гуза чапайдиган ҳам, пахта териб, қўсақ чувиётган ҳам машиналар.

Қисқа вақт ичида деҳқончилик-ни бу қадар катта революция-руй берганлиги Коммунистик пар-тия ва Совет ҳукуматининг оқило-на сиёсати натижаси бўлди.

Ҳозирги кунда саноатимизнинг бирор тармоғи йўқки, у пахтачи-лигини ривожлантиришга, деҳқон меҳнатини енгиллатишга ҳисса қўшмаётган бўлсин. Аста-секин машинасоз деған ном билан пах-такор деған номининг маъноси бир-бирига яқинлашиб бормоқда, юп ўймай пахтакор деғанда машина-созни янгилайдиган бўлиб қоламиз.

Партия XXII съезди ҳужжатлари билан тағиниб чиқилган «Ҳис-са» республикамиз машинасозларининг ўзлари учун чиқарган хулосалари, белгиланган вазифалари ана шу.

Барча машинасозлик корхона-ларимизда, уларга қарашли кон-структорлик бюроларида ижодий меҳнат қайнаган. Қайси конст-рукторлик бюросига кирманг, қай-си заводу борманг, ҳар кишининг илтиғи излаётганини, янгилик учун курашаётганини, янгилик и-тиро қилаётганини кўрасиз. Улар-нинг ҳаммасини санаб бериш қи-йин, лекин шундай бўлса ҳам қи-линган ва қилинаётган баъзи иш-ларини айтиб ўтмоқчиман.

Ҳар унга аниқ микдорда чигит тайёрлайдиган селка ишлаб чиқ-ариш топшириғи баҳордаёқ мула-зидан илгари бажарилди, кватрат уялаб чигит экиш учун керакли реи-а симлари ва кўча қозиқлар ишлаб чиқариш ўтган йилдангидан икки ярим баравар кўпайди. «Чир-чиссельмаш» заводи коллектив-и бу йил култиваторлар ва улар-нинг эҳтиёт қисмларини ишлаб чи-қаришнинг анча оширди. Жаҳонда энг яхши пахта терим машинаси деб эътироф этилган «ХВС-1.2» машинаси ишлаб чиқариш ой са-нини ортиб бориқда. Трактор йи-гузаводи пахта терим машинаси учун ўзларини шасси ишлаб чиқ-ариш ўлаштириш ва ҳозир гра-фикада белгиланган микдорда чи-қариб турибди. «Автотракторде-таль» заводида гузани чеканка қи-лиш машинаси ўлаштирилди.

«Ташавтомаш» заводи коллектив-и пахтаини қопқанорис ташини учун «ИТС-766» маркали трактор при-цеплари ишлаб чиқаришнинг тўрт баравардан ҳам оширди. «Ўзбек-аглокомаш» заводида қопқанор-исиз келтирилган пахтаини қабул қилиб, жойловчи агрегат кўпалаб ишлаб чиқарилмоқда. «Чирчи-сельмаш» коллективини эса тайёр-

лаш қилиб чиқарилаётган чекан-ка машиналарини гузанинг фақат устки шохларини чеканка қилиб кетар эди. Конструкторларимиз ҳозир гузанинг ён-веридида шох-ларини ҳам чеканка қиладиган ма-шина яратиш устида ишламоқда-лар.

Гузани юлиш машинасининг янги нухсаси тайёрланди. Бу ма-шинанинг аввалги машиналардан фарқи шуки, у гузанини юлиш ва йиғиштирилган ташқари, уни пахта даласининг четига чиқариб ҳам қилад.

Гузани сепилдиган сочлудуван ва суёқ захарла моддалар ва хи-микатлар тайёрлаш ҳамда уларни машиналарга жойлаш иши шу вақтга қадар механизациялашма-дан келар эди. Икки йилдан бери олиб бориладиган ишларнинг нати-жаси сифатида бундай моддалар-

лаш қилиб чиқарилаётган чекан-ка машиналарини гузанинг фақат устки шохларини чеканка қилиб кетар эди. Конструкторларимиз ҳозир гузанинг ён-веридида шох-ларини ҳам чеканка қиладиган ма-шина яратиш устида ишламоқда-лар.

Гузани юлиш машинасининг янги нухсаси тайёрланди. Бу ма-шинанинг аввалги машиналардан фарқи шуки, у гузанини юлиш ва йиғиштирилган ташқари, уни пахта даласининг четига чиқариб ҳам қилад.

Гузани сепилдиган сочлудуван ва суёқ захарла моддалар ва хи-микатлар тайёрлаш ҳамда уларни машиналарга жойлаш иши шу вақтга қадар механизациялашма-дан келар эди. Икки йилдан бери олиб бориладиган ишларнинг нати-жаси сифатида бундай моддалар-

лаш қилиб чиқарилаётган чекан-ка машиналарини гузанинг фақат устки шохларини чеканка қилиб кетар эди. Конструкторларимиз ҳозир гузанинг ён-веридида шох-ларини ҳам чеканка қиладиган ма-шина яратиш устида ишламоқда-лар.

Ш. ХУЖАЕВ, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиғи кенгаши раисининг ўринбосари.

дов пунктларида пахтаини бунтлаб берадиган 20 метрлик транспортёр чиқариш топшириғини бажариш арасидада турибди.

Заводда курақини териб ва чувиб берадиган «СКО-4» маркали ма-шинада ўлаштирилмоқда ва йил охиригача шу машинадан 200 та-си ишлаб чиқарилади. Бу машина бир йўла фўрт қатордаги гузанинг қўсақини узати, йўла-йўлақай чу-виб ҳам кетеди. У билан соғатга 1.3 гектар ердаги гузанинг қўса-қини узини мумкин. Шу машина-ларнинг дастлабки нухсалари хо-ир «Малик». «Ўзбекистон беш йиллиғи» ва бошқа совхозларда ишламоқда.

Шонли конструкторларимиз бу йил гўлт катта ютуқларини қўлга киритдилар. Уларнинг қандай иш-лаганлигини кўз олдида келтириш учун шунга айтиш қийинки, фақат пахта терим машиналарининг ўн-дан 12 янги хили тайёрланиб, дав-лат синовига топширилды.

Никита Сергеевич Хрущевнинг КПСС Марказий Комитети йнвари Пленумида пахта терим машина-лари учун ўзларини шассилар ва бошқа хил машиналар комплекс-ини яратиш тўғрисидаги қўрсатма-сини Халқ хўжалиғи кенгаши кон-структорлари олма машиналар учун янги, энг прогрессива энере-тика яратишни тезлаштириш тўғ-рисида берилган топшириқ деб қабул қилилган. «Т-275 У» ўзи-кор шасси типидидаги чопи ма-шиналарнинг янги конструкторли-к ва чигит экидиган, гуза парвариш-лайдиган ҳамда ҳосилин йиғишти-риб оладиган олма машиналарнинг бутун комплекси шу йилнинг ўн-даёқ заводи синовидан ўтказилди. Бу машиналар комплексининг фа-зилати шундаки, уларнинг ҳамма-сини бир шассига тирнаш ва шу-ндай қилиб, битта моторли маши-нанинг ўзи билан чигит экиш, гу-зани парвариш қилиш ва ҳосилин йиғиш олиш мумкин. Бундан таш-қари машинанинг вазини қамайиб, кўп микдорда металл тежаб қи-лишмоқда ва оқибат натижада ма-шинанинг таннари арзонлашмоқ-да.

Ерда тўқилган пахтаини териб оладиган меҳанизм, чигит экиш-дан олдин тупроқни юмшлатиған, текислайдиган машиналар ҳам яратилмоқда.

Мажмуд селкаларини ва куль-тиватор-ўғитлагичини такомиллаш-тириш юзасидан катта ишлар ўт-казилмоқда. Бу йил гуза қатор ораларида бегона ўтларни бо-шқариш қўлайири кетадиган куль-тиватор ҳам тайёрланди ва синаб кўрилад.

Ҳозиргача чиқарилаётган чекан-ка машиналарини гузанинг фақат устки шохларини чеканка қилиб кетар эди. Конструкторларимиз ҳозир гузанинг ён-веридида шох-ларини ҳам чеканка қиладиган ма-шина яратиш устида ишламоқда-лар.

Гузани юлиш машинасининг янги нухсаси тайёрланди. Бу ма-шинанинг аввалги машиналардан фарқи шуки, у гузанини юлиш ва йиғиштирилган ташқари, уни пахта даласининг четига чиқариб ҳам қилад.

Гузани сепилдиган сочлудуван ва суёқ захарла моддалар ва хи-микатлар тайёрлаш ҳамда уларни машиналарга жойлаш иши шу вақтга қадар механизациялашма-дан келар эди. Икки йилдан бери олиб бориладиган ишларнинг нати-жаси сифатида бундай моддалар-

лаш қилиб чиқарилаётган чекан-ка машиналарини гузанинг фақат устки шохларини чеканка қилиб кетар эди. Конструкторларимиз ҳозир гузанинг ён-веридида шох-ларини ҳам чеканка қиладиган ма-шина яратиш устида ишламоқда-лар.

Гузани юлиш машинасининг янги нухсаси тайёрланди. Бу ма-шинанинг аввалги машиналардан фарқи шуки, у гузанини юлиш ва йиғиштирилган ташқари, уни пахта даласининг четига чиқариб ҳам қилад.

Гузани сепилдиган сочлудуван ва суёқ захарла моддалар ва хи-микатлар тайёрлаш ҳамда уларни машиналарга жойлаш иши шу вақтга қадар механизациялашма-дан келар эди. Икки йилдан бери олиб бориладиган ишларнинг нати-жаси сифатида бундай моддалар-

лаш қилиб чиқарилаётган чекан-ка машиналарини гузанинг фақат устки шохларини чеканка қилиб кетар эди. Конструкторларимиз ҳозир гузанинг ён-веридида шох-ларини ҳам чеканка қиладиган ма-шина яратиш устида ишламоқда-лар.

Гузани юлиш машинасининг янги нухсаси тайёрланди. Бу ма-шинанинг аввалги машиналардан фарқи шуки, у гузанини юлиш ва йиғиштирилган ташқари, уни пахта даласининг четига чиқариб ҳам қилад.

Гузани сепилдиган сочлудуван ва суёқ захарла моддалар ва хи-микатлар тайёрлаш ҳамда уларни машиналарга жойлаш иши шу вақтга қадар механизациялашма-дан келар эди. Икки йилдан бери олиб бориладиган ишларнинг нати-жаси сифатида бундай моддалар-

лаш қилиб чиқарилаётган чекан-ка машиналарини гузанинг фақат устки шохларини чеканка қилиб кетар эди. Конструкторларимиз ҳозир гузанинг ён-веридида шох-ларини ҳам чеканка қиладиган ма-шина яратиш устида ишламоқда-лар.

КИЧИК ЗАВОДНИНГ КАТТА ИШИ

Бу ердан йиринг заводлардан-дек ҳар кунга вагон-вагон машина-лар жўнатилмайдми, вагон-вагон металллар ва бошқа хил шайлар келиб ҳам турмайди. Аҳён-аҳёнда бир-икки машина тайёрланиб, сано-вор комиссиясига топширилади.

Катта заводлардагидек фақат бир хил ёки икки хил машина су-рункасига ишлаб чиқарилавермай-ди. Турли-туман машиналардан фақат икки ёки уч нухсаси тайёр-ланади.

Бу кичик корхона коллектив-ининг қилаётган иши нақадар мас-ъуляти ва аҳамиятини янгиликни кўрсатиш учун бир мисол келти-райлик: кейинги йилларда чигит экиладиган-уялаб экилиш ва икки томонлама ишларини натижасида гуза парваришда кетмонга эҳи-еж қоламди. Чунки бегона ўтлар-ни ўлдирини ва гуза тагини юмш-латиш иши култиватор зиммасига юклатилди.

Лекин култиватор тишлари ариқ ичидаги ва эгат бағридаги ўтларни олиб кетса ҳам, йўза бў-зидида бегона ўтларини ололма-са, уларни қўл билан юлиб чиқариш тўғри келарди. Н. С. Хрущев пахтакорларнинг Бутунитиёфқоқ Кенгашида эгатга қороз қоплаш (мулчалаш) тўғрисида гапириб, шундай деган эди: «Бу ишнинг

аҳамияти ва истиқболи жуда кат-та. Қороз қоплаб қўйилган эгати-ни икки ёилда ишландинин ҳолати бўлмайдми, чунки, қороз бегона ўт-ларни бўғиб, ўстириши қўйди. Шу тариқа қатор ораларини ишлан-дек кўп меҳнат талаб қилдиган иш-ини икки баравар қамайтириш мумкин».

Пахтачилик бўйича давлат мах-сус конструкторлик бюросининг М. Р. Хайков бошлиқ бир гурупа ижодкорлари «СХЛ-2.4» маркали оригинал селка иттиро қилдилар. Шу конструкторлик бюросининг тажриба машиналари заводи бу селканинг дастлабки нухсасини тайёрлади. Машина Ўрта Осиё ма-шинаси синаш станциясига юборил-ди.

Машинанинг ишлаш принципи шундай: селканинг биқинида мах-сус қороз ўралган галтак бор. Се-лка чигит экишга киришини бил-лан шу махсус қороз эгатга ей-ла боради. Унинг тешикларида чи-гит экиб кетилади. Бунинг ҳикмати шундаки, чигитнинг ўзи униб чиқмайди, унинг атрофидаги 150 миллиметр ерда бегона ўт чи-қмайди. Натижада гузани парва-риш қилиш осонлашади, кўп меҳ-нати бўтунай барҳам топади.

Давлат махсус конструкторлик бюроси тажриба машиналари заво-дини ташаббускор ишчилари ва инженер-техник ходимлари йилга неча ўнлаб янгидай-янг иш-тиналар тайёрлайдилар. Конст-рукторларнинг фидр-хаёлида, қороз бетиде бўлган янги машиналар шу ерда юзага келтирилмоқда.

Конструкторнинг ҳайлида — қороз-даги чиқиларда тўғри бўлиб кў-ринган нарсга баъзан амалий иш-ла яхши чиқмай қолади. Шундай вақтларда завод конструкторлари П. Денисенко, П. Вотков, Н. Ва-сильев, М. Каримов сингари ўртоқ-лар бунинг иложини топишади.

Корхонанинг саксон кишига етар-етмас коллективини шу йилнинг ўзиде чигит экишдан аввал ерга ишлов берадиган машиналардан беш хилини, чигит экидиган ва гуза қатор ораларини ишлайдиган машиналардан 10 хилини, гуза ва-ронларидангиде қарини кураш-ла ишлатиладиган машиналардан ет-ти хилини, шунингден лаборатор-ия тадқиқотлари учун керакли кўп хил машина ва механизмлар-нинг тажриба нухсаларини тайёр-лаб берди.

Пахтакорнинг юмушини енгил-латишда катта иш қилаётган ки-чик коллективга бағли!

С. ТОИРОВ.

«Ўзбексельмаш» заводи кол-лективини ишлаб чиқараётган «СТВХ-4» маркали ҳар бир у-га белгиланган микдорда чигит экидиган селка пахтакорларим-изга жуда манзур бўлган. Сиз кўриб турган азаматлар ўзлари тайёрлаган ажойиб ма-шинадан нақадар зақ ола-ётганликларини пайқаш қийин эмас. Суратда (чапдан ўнгга): электр пайвандчи И. Исмомлов, прессинг А. Юсупов, старший мастер П. Акимов, бўёқчи А. Мусав, слесарлардан А. Екубо-нов ва И. Қўчқоров ўртоқ-лар.

И. Глауберзон фотоси.

«Ўзбексельмаш» заводи кол-лективини ишлаб чиқараётган «СТВХ-4» маркали ҳар бир у-га белгиланган микдорда чигит экидиган селка пахтакорларим-изга жуда манзур бўлган. Сиз кўриб турган азамат

